

Voor Pepijn

Toespraak Titia Bloemhof, 25 januari 2021

Lieve Pepijn

“Het was zo donker dat ik overal lichtpuntjes zag.” Dat is een spreuk van Loesje die de afgelopen week vaak door mijn hoofd ging.

Jouw dood dringt dwars door alle reserves heen, dwars door alle terughoudendheid heen. Ik voel dat je me wakker schudt Pepijn: “Cut the crap

Alle overbodige onzin is door de schok van jouw dood weggeslagen. En wat overblijft is liefde in vele vormen. De hele buurt leeft mee met ons. Ik zie daarbij het beeld voor me van pinguïns die dicht tegen elkaar aankruipen om elkaar warm te houden.

Een tijdje geleden kwam ik een tekening tegen van mijn droomhuis. Het was een opdracht tijdens een training om je ideale woonplek te visualiseren en te tekenen. Mijn droomplek was een cirkel van kleine huisjes met in het midden een plein waar iedereen rond een vuur samen komt. Intimiteit, verbondenheid en vooral samen. Dat waren de kernwoorden bij mijn ideale leefplek. Zo voelde onze buurt de afgelopen week.

Je leven begon met een razend snelle bevalling. De verloskundige was er nog niet eens. Op je geboortekaartje stond: “Flits, daar ben je!!!!” Zo plotseling was je ook weg uit mijn leven. Niet te bevatten.

Pepijn, als ik je moet omschrijven zou ik de volgende woorden gebruiken:

Licht, vrolijk, transparant, verrassend, avontuurlijk, eigennuttig, verlegen, gevoelig, eerlijk.

Om je eerlijkheid werd je ook op school gewaardeerd. Als er bijvoorbeeld werd gevraagd “Waarom heb je je huiswerk niet gemaakt?” kwam je nooit met een smoes. Je zei: “Ik vond het niet zo interessant.” Of: “Er was iets anders wat ik liever deed.” Of: “Ik dacht dat ik er wel mee weg zou komen.”

Je was typisch zo’n jongen die voor zesjes ging. Leren uit boeken vond je best saai.

Je had heel veel moeite met thuisonderwijs. Je kon jezelf er niet toe zetten. Maar je wilde wel graag op het vierde blijven dus daar kwam je in een spagaat terecht.

School vond je leuk omdat daar je vrienden zijn. Thuis leren was op geen enkele manier aantrekkelijk voor je. Je logde netjes in ’s ochtends, maar ging daarna verveeld filmpjes kijken op je telefoon. Als ik ’s avonds vroeg: “Hoe was je dag?” zei je stevast: “saai”.

We hebben een digitale piano voor je gekocht, want daarin had je wél plezier. Je deed aan fitness. Ook dat vond je boeiend. Maar je was verder veel alleen tijdens de eerste lockdown, en ook tijdens de tweede. De zesjes maakten plaats voor vijfjes, viertjes, drietjes... je liet school los. Tot je naar een andere school moest.

Transparant en eerlijk was je, als kleine jongen. Ik kon je voelen en ik wist waar je zat. Maar de afgelopen maanden was dat niet meer zo. Ik wist niet meer wat er in je omging en ik voelde wantrouwen. “Er klopt hier iets niet,” dacht ik vaak. Je vertelde me niet wat er in je omging. Ik dacht dat je misschien depressief was. Daar hebben we over gesproken, maar dat leek toch aan de hand te zijn.

De zondag zes dagen voor je dood, kwam je pas om vijf uur 's nachts thuis; we hadden de politie al over de vloer gehad. We vonden pillen in je tas. Ik schrok me wild. Het was een experiment, en het was de eerste keer dat je een pil had gebruikt, zei je. Maar we weten nu dat je al in oktober begonnen was met die experimenten. De laatste week voor je dood, toen duidelijk werd dat er pillen in het spel waren, hebben we er alles aan gedaan, om je er aan je haren bij te slepen. We hadden goede gesprekken. Je vertelde me hoe waanzinnig fijn je je voelde met die pil: 3MMC.

Ik heb je verteld dat dat gevoel van bliss ook zonder pillen te bereiken is. Ik kwam met de vergelijking van spierballen kweken met een pil; daar zit geen echte kracht van jou achter. Ik wist dat je dat niks vond. Dat is nep. Spierballen kweken door te trainen, dat is iets wat respect verdient. Dat is hoe jij je krachttraining deed.

Ik legde je uit dat voor geestelijke processen hetzelfde geldt. Zo heb je bliss die door een pil wordt veroorzaakt. Eigenlijk nep geluk. En je hebt geluk waar je geestelijke training voor hebt gedaan. Dat is de echte bliss. Je vroeg me of ik dat soort bliss wel heb ervaren en ik kon dat beamen. Ik doe daarvoor mijn innerlijk werk bij een leraar zelfrealisatie; Angelo Vasalos. Je werd nieuwsgierig en vroeg of Angelo die bliss altijd ervaart. Vraag het hem, zei ik. We hadden al een afspraak staan bij Angelo.

Ik was vastberaden je weer naar me toe te halen en het contact te herstellen. Ik vond het verschrikkelijk dat je tegen me had gelogen, en dat liet ik je weten. Ik zei het met een gedicht van Judith Herzberg dat ik als kind al prachtig vond:

Liedje

Lieg als je blijft niet tegen me
niet over iets groots niet over iets
anders. Liever hoor ik het
vernietigendste dan dat je liegt
want dat is nog vernietigender.

Lieg niet over liefde
iets dat je voelt of iets dat je
zou willen voelen. Liever word ik
bedroefd dan dat je liegt
want dat is nog bedroevender.

Lieg niet tegen me over gevaar
want ik voel toch je angst
en wat ik gewaar word is waar
of ik ken je niet en dat
is nog gevaarlijker.

Lieg niet tegen me over ziekte
liever kijk ik die diepte in
dan dat ik mij verlies in één
van jouw lieve verzinsels
want daarmee verlies ik me dieper.

Lieg niet tegen me over sterven
want zo lang we er nog zijn
vind ik dat toegangsloze
niet mededelen wat je denkt
erger en zo veel doder

Je was er duidelijk van onder de indruk. “Wow mam, dit betekent echt iets voor je. Je kent het zelfs uit je hoofd!”

De laatste week voor je dood voelde ik je weer. Ik was ervan overtuigd dat we het tij hadden gekeerd. Je zou gaan starten op een hele leuke nieuwe school zonder Latijn en Grieks. Een nieuw begin. Mijn enige zorg was dat je moest starten op je nieuwe school met opnieuw thuisonderwijs. Maar die zorgen hebben we besproken met je nieuwe school en er werden 6 leerlingen genoemd die jou een beetje op sleeptouw zouden nemen om je wegwijs te maken.

Maar ergens had jij ook weer een plan voor een avontuur opgevat. Met een tentje en een pil en een barbecue. Ik wist van niks. Je had het heel goed voorbereid met een koolmonoxide-detector, voor de veiligheid.

Vrijdagavond was onze laatste avond samen. We hebben samen gegeten; jij en ik en Erik. Het was heel gezellig. Je was vrolijk. Je wilde muziek horen die ik leuk vond toen ik tiener was. We hebben samen geluisterd naar The Cure en jij liet mij “Watskeburt” horen. Die draaide je vaker thuis. Een fijne avond. We hebben gelachen om je gekke grappen. Je wilde nog even naar je vrienden in de stad. Ik vond het goed als je maar bereikbaar was en om twaalf uur in bed lag. Om kwart over twaalf ging ik kijken, en lag je in bed. Ik gaf je een knuffel en zei welterusten. Rond half twee hoorde ik je de trap af stommelen. Ik ging naar je toe. Je had je jas al aan. Je zei dat je niet kon slapen en even een rondje wilde lopen. Dat deed je wel eens vaker als je niet kon slapen. Ik zei: “Zal ik even met je meegaan?” Je zei dat je liever alleen wilde. Ik legde uit dat ik wel begreep dat je niet kon slapen. “Er is zoveel gebeurd deze week. Misschien moeten we er gewoon nog even over praten samen. Kom lekker bij ons zitten. We zijn nog wakker.” Maar je wilde niet. Ik voelde dat ik je graag bij me wilde houden maar ik respecteerde uiteindelijk toch je wens om alleen te zijn. Ik gaf je een knuffel en zei: “Ik hou van jou.” “Ik ook van jou,” zei je terug.

Ik ben blij dat dat mijn laatste woorden waren voor jou. “Ik hou van jou”
Dat zal altijd zo blijven.

Ik ben de trotse moeder van twee prachtige jonge mannen. Pepijn, ik kan niks meer voor je doen behalve heel veel van je houden.

Boris, van jou hou ik net zoveel. En tegen jou wil ik ook nog graag wat zeggen. Wat een verlies voor jou. Je bent je beste vriend kwijt. Wat intens verdrietig dat je broer er niet meer is. Ik wil er voor je zijn met alles wat ik in me heb.

Toen we deze week bij Pepijn waren, kwamen je vader en ik in een discussiemodus over drugs. Jij zei terecht: “Kunnen jullie even focussen op wat echt belangrijk is?” Je knielde bij Pepijn neer en liet je tranen de vrije loop. En je zei tegen Pepijn: “Ik ga jou zo trots maken lieve broer.” Wow wat een gevoelige power liet je daar zien.

Inspirerend, Boris.

Boris, we staan samen in dit verlies; jij, je vader en ik. We worden geen verdrietige mensen. We worden mensen die hun pijn dragen en zich er helemaal door durven laten raken, maar er niet gebukt onder gaan. Jij wilt alles uit het leven halen, Boris. Dat zie ik in hoe je deze week hiermee om bent gegaan. Ik heb er het volste vertrouwen dat je dat gaat lukken. En als je het even niet meer weet, is dat ook goed. Kom dan bij mij, dan kijken we samen wat er gezien of gevoeld wil worden. Ik ben er voor je. Het zal soms best heel moeilijk worden, Boris. Ga het dan niet alleen doen. Dit kan niemand alleen. En het is ook niet de bedoeling. Samen in liefde is alles draaglijk. Zelfs de dood.

Ik hoorde tijdens de bezoeken de afgelopen week om me heen soms opmerkingen als: “Poeh, wat heftig. Hoe moet je hier *ooit* overheen komen?” Die opmerkingen kwamen uit oprechte geraaktheid en betrokkenheid. Ik wil jullie allemaal graag ontmoeten in die geraaktheid en die betrokkenheid; het ontroert me diep. **Maar** ik wil geen zwaar verwerkingsproject maken van de dood van Pepijn. Mijn verdriet en mijn pijn wil ik helemaal toelaten. Ik nodig jullie uit hetzelfde te doen. Deel met me. Ik heb jullie nodig. Ik kan dit niet alleen.

Deze pijn is een uitnodiging om nog échter, eerlijker, gevoeliger en liefdevoller in het leven te staan. Dat is wat ik wil, leven met een open hart. Gevoelig en krachtig.

Tot slot wil ik jou bedanken Pepijn. Je hebt me zoveel moois gegeven. Je kon me zo verrassen, zo aan het lachen maken, je bent zo gevoelig en lief. Dankjewel mijn mooie jongen. Ik hou van jou.